

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**II Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених з нагоди Міжнародного дня науки та
Дня працівника сільського господарства**

**«СУЧАСНА НАУКА:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ»**

10 листопада 2020 р.

м. Херсон

УДК 001(082)

С91

Редакційна колегія:

Відповідальна за випуск - голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених, ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» **М.П. Нікітенко**

За редакцією

доктора сільськогосподарських наук, професора, ,
проректора з наукової роботи та міжнародної діяльності
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» **О.В. Аверчева**

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку у сільському господарстві:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених з
нагоди Дня науки, 10 листопада 2020 р. – Херсон, 2020. – 130 с.

У матеріалах конференції висвітлено науково-практичні результати та інноваційні досягнення аграрної науки за тематичними напрямками: сучасні агротехнології в рослинництві, овочівництві та садівництві; землеробство, агрохімія та ґрунтознавство; технологія виробництва та переробки продукції тваринництва; проблеми раціонального використання водних біоресурсів; розвиток економічних відносин в аграрному секторі (економіка, менеджмент, маркетинг, адміністрування, облік, аналіз, контроль, аудит, оподаткування). Результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств.

© ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», , 2020

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

- Кирилов Ю.Є.** – ректор ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет", д.е.н., професор, голова програмно-організаційного комітету;
- Аверчев О.В.** – проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет", доктор с.-г. наук, професор;
- Мринський І. М.** - канд. с.-г. наук, доцент, декан агрономічного факультету ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;
- Балабанова І. О.** - канд. с.-г. наук, доцент, декан біолого-технологічного факультету ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;
- Бойко П. М.** - канд. с.-г. наук, доцент, декан факультету рибного господарства та природокористування ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;
- Бабушкіна Р. О.** - канд. с.-г. наук; доцент, декан факультету архітектури та будівництва; ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;
- Крикунова В. М.** - канд. економічних наук, доцент, декан економічного факультету; ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет».
- Сидякіна О.В.** - канд. с.-г. наук, доцент кафедри землеробства ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет";
- Нікітенко М.П.** - голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених, ДВНЗ "Херсонський державний аграрний університет".

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ. ЗЕМЛЕРОБСТВО, АГРОХІМІЯ ТА ҐРУНТОЗНАВСТВО

Бєлов В.О., Влащук А.М., Дробіт О.С.

Формування урожаю насіння буркуну однорічного на темно-каштанових ґрунтах півдня України **8**

Влащук О.А., Влащук А.М., Дробіт О.С.

Урожайність сортів буркуну однорічного та економічна ефективність їх вирощування **11**

Капустинська В.І., Піковський М.Й.

Мікофлора насіння кукурудзи **14**

Варда Т.В., Рудік О.Л.

Роль багаторічних злакових трав у формуванні сучасних систем землеробства та урболандшафтів **16**

Дробіт О.С., Кляуз М.А.

Вплив агротехнічних прийомів на урожайність нуту в умовах півдня України **20**

Мелешко І.О., Сидякіна О.В.

Вплив структурних показників на врожайність зерна гібридів кукурудзи різних груп стиглості **23**

Омелянова В.Ю., Жуйков О.Г.

Перспективи застосування соняшника багатоквіткового /*Helianthus multiflorous* / в озелененні та ландшафтному дизайні на півдні України **27**

Гончарський І.Л., Аверчев О.В.

Агротехнічні умови підвищення врожайності гречки в умовах агроеліоративного поля рисової сівозміни півдня України **29**

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вожегова Р. А. Особливості агротехнології нуту в богарних умовах Південного Степу України / Р. А. Вожегова, А. М. Влащук, М. М. Прищепо, О. С. Дробіт // Аграрний тиждень. – 2018 р. – № 9 (22).
2. Січкач В. І. Технологія вирощування нуту в Україні / В. І Січкач, О. В. Бушулян // Пропозиція. – 2001. – № 10. – С. 42–43.
3. Лихочвор В. В. Рослинництво. Технології вирощування с.-г. культур / В. В. Лихочвор. – К.: ЦНЛ, 2004. – 402 с.
4. Вожегова Р. А. Особливості збирання зернових і зернобобових культур у 2013 році / Р. А. Вожегова, Ю. О. Лавриненко, В. О. Найдьонова, О. П. Митрофанов, М. А. Мельник, А. М. Влащук // Херсон: Айлант, 2013.
5. Бабич А. О. Світові ресурси рослинного білка / А. О. Бабич, А. А. Бабич-Побережна // Селекція і насінництво. – 2008. – Вип. 96. – С. 215–222.

МЕЛЄШКО І.О.

*Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
другого року вечірньої форми навчання
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

СИДЯКІНА О.В.

*к. с.- г. н., доцент, науковий керівник
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

ВПЛИВ СТРУКТУРНИХ ПОКАЗНИКІВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ЗЕРНА ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ

Вступ. Кукурудза відноситься до культур надзвичайно великих потенційних можливостей, вона характеризується високою продуктивністю та універсальністю використання. Її зерно широко використовується в харчовій, індустріальній, тваринницькій і медичній галузях. З дозрілого зерна виготовляють крупу, борошно, пластівці, крохмаль, цукор, мед, різноманітні сиропи та напої, піно-стійкі сорти пива, гліцерин, етиловий спирт, органічні кислоти (лимонну, молочну, оцтову та ін.). Кукурудза володіє лікувальними властивостями, вона містить лецитин, який

знижує вміст холестерину в крові і запобігає атеросклерозу. При гострих захворюваннях, хронічних запаленнях печінки, сечового міхура та нирок готують відвари зі стовпчиків маточок незрілих качанів. Із зародків зерна кукурудзи добувають рослинну олію, що є висококалорійним продуктом харчування. Кукурудза є цінним та незамінним висококалорійним концентрованим кормом для всіх сільськогосподарських тварин та птиці. З воскоподібної кукурудзи виготовляють різні види пластмас, синтетичні плівки та целофан. Зі стебел та стрижнів качанів виробляють папір, метиловий спирт, ацетон, целюлозу [1, 2].

Основна частина. Одержувати високі й сталі врожаї зерна кукурудзи за умов достатнього вологозабезпечення можливо завдяки впровадженню у виробництво сучасних високопродуктивних гібридів, добре адаптованих до конкретних ґрунтово-кліматичних умов вирощування[3].

Наразі виробництво кукурудзи на зрошуваних землях Південного Степу України зводиться в основному до вирощування двох біотипів – середньостиглих і середньопізніх гібридів, що не завжди є економічно виправданим зв'язку зі значними витратами матеріально-технічних ресурсів на досушування зерна. Саме тому актуальними є дослідження формування продуктивності гібридів кукурудзи різних груп стиглості. У зв'язку з цим, нами на темно-каштановому середньосуглинковому слабосолонцюватому ґрунті Інституту зрошуваного землеробства НААН в умовах краплинного зрошення був закладений польовий дослід по вивченню формування врожайності зерна середньоранніми – Імпульс (ФАО 280), Ротанго (ФАО 200), середньостиглими – Енермакс (ФАО 330), Скорпіус (ФАО 290) та середньопізними гібридами кукурудзи – Зефір (ФАО 430), Октеон (ФАО 380).

До важливих елементів структури врожаю кукурудзи на зерно відносять кількість качанів на рослині, кількість рядів у качані, кількість зерен у ряді, довжину качана тощо. За результатами досліджень встановлено, що більшу кількість качанів серед гібридів середньоранньої групи стиглості формували рослини гібриду Ротанго – 1,76 шт./рослини, що на 10,0% більше, ніж у гібриду Імпульс. Різниці між середньостиглими гібридами Енермакс і Скорпіус за даним показником не спостерігали – 1,73 і 1,76 качанів з рослини відповідно. Середньопізній гібрид Зефір

сформував 1,76 шт. качанів на рослині, так само, як і середньоранній гібрид Ротанго, і середньостиглий гібрид Скорпіус, та за даним елементом структури врожаю поступався гібриду Октеон, на якому сформовано 1,83 качани на рослині, що за результатами 2020 року досліджень є максимальним показником у досліді.

Аналогічну закономірність між варіантами досліду спостерігали і за кількістю рядів у качані. Для середньоранніх гібридів вона становила 14,96–15,80 шт., середньостиглих – 15,46–17,10 шт., середньопізніх – 16,10–16,96 шт. Більшим даний показник визначено у гібридів Ротанго, Скорпіус та Октеон.

За кількістю зерен в одному ряді спостерігали зовсім іншу закономірність. У групі середньоранніх гібридів на 3,2% більшу кількість зерен сформував гібрид Імпульс. Середньостиглий гібрид Скорпіус за даним показником поступався гібриду Енермакс, а середньопізній гібрид Зефір переважав гібрид Октеон (рис. 1).

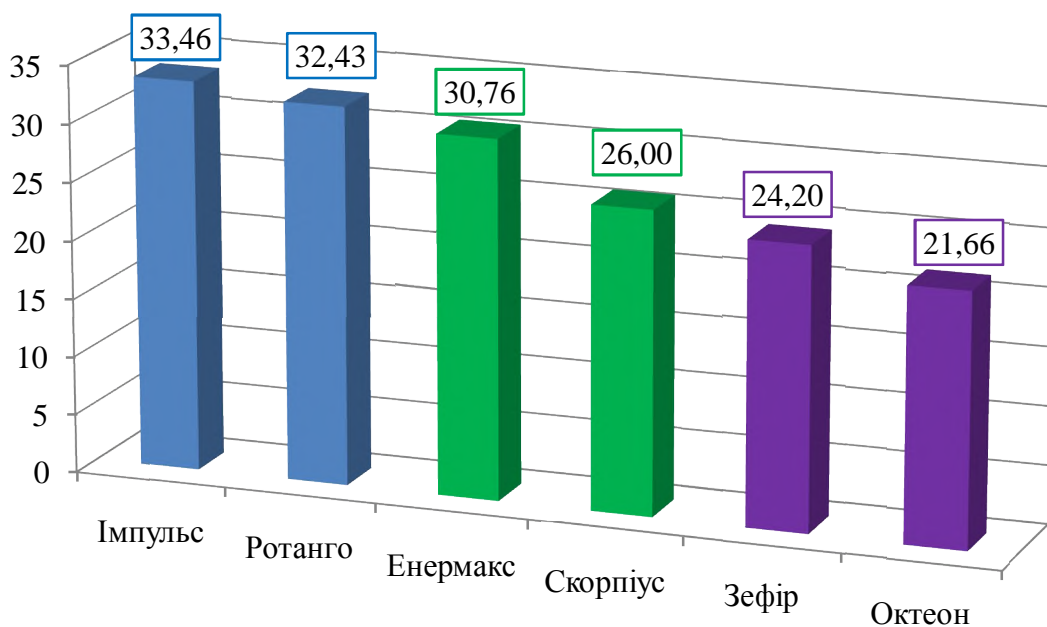

Рис. 1. Кількість зерен в одному ряді качана гібридів кукурудзи різних груп стиглості, шт.

Довжина сформованих качанів у досліді варіювала в межах від 14,16 до 17,36 см (рис. 2). Найменшим даний показник визначено у гібридів середньопізньої групи стиглості, максимальним – у середньоранніх гібридів.

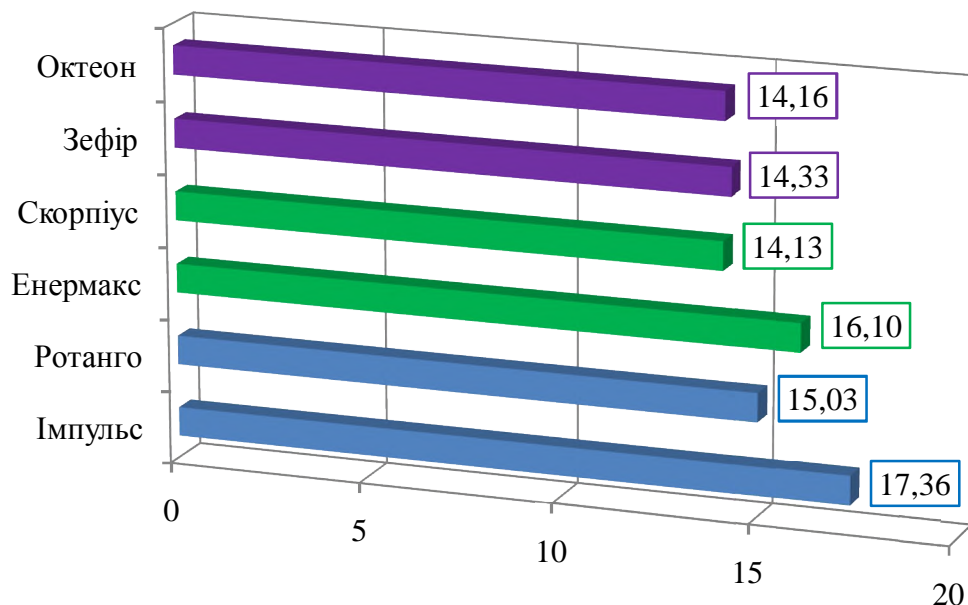

Рис. 2. Середня довжина качана, сформована гібридами кукурудзи різних груп стиглості, см

В середньоранній групі більшою довжиною качана характеризувався гібрид Імпульс – 17,36 см, що на 15,5% більше, ніж за вирощування гібриду Ротанго. Серед середньостиглих гібридів більшу довжину качана визначено у гібриду Енермакс, вона виявилась на 13,9% більшою, ніж у гібриду Скорпіус. Значної різниці за довжиною качана у середньопізніх гібридів, які були взяті на вивчення, не спостерігали.

Урожайність зерна в досліді коливалась в межах від 11,00 до 11,96 т/га і найнижчою визначена за вирощування середньопізніх гібридів кукурудзи. Нами були проведені розрахунки коефіцієнтів кореляції між урожайністю зерна кукурудзи в досліді та показниками структури врожаю. Результати розрахунків показали, що найбільш тісний прямий кореляційний зв'язок визначено між урожайністю зерна та довжиною качана, коефіцієнт кореляції становить 0,957, що відповідно до шкали Чеддока характеризує тісноту зв'язку як дуже високу.

Висновок. Більші показники кількості качанів на рослині та кількості рядів у качані були визначені за вирощування середньораннього гібриду Ротанго, середньостиглого гібриду Скорпіус та середньопізнього гібриду Октеон. За показниками кількості зерен в одному ряді і довжиною качана перевагу мали інші гібриди зазначених груп стиглості – Імпульс, Енермакс і Зефір. Урожайність зерна

кукурудзи у 2020 р. мала дуже високий прямий кореляційний зв'язок з довжиною качана кукурудзи, значення коефіцієнту кореляції становило 0,957.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Зінченко О. І., Салатенко В. Н., Білоножко М. А. Кукурудза. Рослинництво: Підручник. К.: Аграрна освіта, 2001. С. 249–265.
2. Маслак О. Переваги – за кукурудзою. Пропозиція. 2013. № 5 (215). С. 32–34.
3. Миколенко І.Г. Сучасний стан і перспективи розвитку ринку зерна. Сільські вісті. 2007. № 129. С. 28–30.

ОМЕЛЯНОВА В.Ю.

*здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
другого року денної форми навчання
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

ЖУЙКОВ О.Г.

*д.с.-г.н., професор, науковий керівник
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ СОНЯШНИКА БАГАТОКВІТКОВОГО /*Helianthus multiflorous* / В ОЗЕЛЕНЕННІ ТА ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Вступ. Соняшник на сьогодні посідає чільне місце в жиро-олійному комплексі економіки України і є чи не найрентабельнішою культурою незрошуваних сівозмін, проте добре відома нам культура має дуже серйозні перспективи щодо використання в якості декоративної в озелененні присадибних ділянок.

Саме тому, на нашу думку, є актуальним дослідження базисних елементів технологій вирощування сучасних гібридів соняшника альтернативного використання – для створення нових варіацій виду та використання як декоративної рослини [1].

Основна частина. Ця сонячна квітка прибула до Європи зі степів Північної Америки. А найближчим родичем соняшника вважається топінамбур (земляна груша). Дикий соняшник істотно відрізнявся від того, який ми всі знаємо. Це